

אלא לאו, שמע מינה, אפשר להוכיח מכאן, כי אין הבן יורש את אמו להנחיל לאחיו מן האב.

ועתה הגמרא רוצה להוכיח דין זה גם מהמשנה:

אמר ליה רב אחא בר מניומי לאביי: אף אנן נמי תנינא, שנינו במשנה: נפל הבית עליו ועל אמו, אלו ואלו, בית שמאי ובית הלל, מודים שיחלוקו.

ואם איתא, אם נאמר שהבן יורש את אמו בקבר להנחיל לאחיו מאביו, הרי נהי נמי דבן מת ברישא, גם אם הבן מת ראשון, לירתיה לאמיה בקבריה, שירש את ירושת אבי אמו בהיותו בקבר, ולירתו אינהו לאחי מאבוא, וירשו אחיו מאביו את הנכסים ממנו.

אלא, לאו, שמע מינה, מוכח מכאן, כי אין הבן יורש את אמו להנחיל לאחיו מן האב.

ומסקנת הגמרא: אכן, שמע מינה!

ועתה מבארת הגמרא: וטעמא מאי, מה המקור לדין זה?

אמר אביי: נאמרה "סיבה" בבן, "ולא תסוב נחלה", ונאמרה סיבה בבעל, (135) "ולא תסוב נחלה". מזה סיבה האמורה בבעל, אין הבעל יורש את אשתו בקבר, כיון שלאחר מיתה פקעה הקירבה ביניהם, אף סיבה האמורה בבן, אין הבן יורש את אמו בקבר להנחיל לאחיו מן האב.

וכיון שעסקנו בעניני חזקת נכסים, מביאה עתה הגמרא דין נוסף שנוגע לחזקת נכסים:

מעשה בהחוא גברא, דאמר ליה לחבריה: נכסי דבר סיסין מזבנינא לך! מי שאמר לחבירו שהוא מוכר לו נכסים שהוא קנה אותם מאדם ששמו בר סיסין.

הואי חדא ארעא, היתה קרקע אחת דהוה מיקריא "דבי בר סיסין", שנקראה על שם בן סיסין, והלוקח רצה לזכות אף בה.

אמר ליה המוכר: הא לאו "דבי בר סיסין", הקרקע הזאת לא היתה שלו, ואקרויי הוא דמקריא, ורק היא נקראת בשם "דבי בר סיסין".

אתא לקמיה דרב נחמן באו לפני רב נחמן לדין.

אוקמא בידה דלוקח, העמיד רב נחמן את הקרקע בידי הלוקח.

אמר ליה רבא לרב נחמן: דינא הכי? וכי כך הן הדין?! והרי יש לנו כלל כי המוציא מחבירו, עליו הראיה! ואם כן, צריך להעמיד את הקרקע בידי המוכר, כיון שהוא הבעלים הראשון והקרקע היתה בחזקתו.

ומקשה הגמרא: ורמי דרבא אדרבא, ודרב נחמן אדרב נחמן. רבא ורב נחמן סתרו את דבריהם ממקום אחר.

דהחוא דאמר ליה לחבריה, אדם אמר

שהוא גובה מחמת המת אע"פ שלא זכה. והוא כנראה לומד כמו הצד השני. ועיין בקובץ

שיעורים שהארין בזה.
135. לעיל דף קי"ב ע"ב.